

Číslo: 5108/2023-2024

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 06. 03. 2024 do 08. 03. 2024

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Školská 790, Východná	
Zriaďovateľ	Obec Východná

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. František Pitoňák, riaditeľ školy

Ing. Viera Gazdičová, zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 5108/2023-2024 zo dňa 12. 02. 2024 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Emanuel Dífko, školský inšpektor, ŠIC Žilina

Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová,
školská inšpektorka, ŠIC Žilina

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav prijímania žiakov do špeciálnej základnej školy a špeciálnej triedy základnej školy a ich rovný prístup k vzdelávaniu.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola plnoorganizovaná štátna vidiecka základná škola (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským.

ZŠ vzdelávala 171 žiakov v 11 triedach. Z nich bolo 6 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP). Škola mala so súhlasom zriaďovateľa vytvorené 2 špeciálne triedy so spojenými ročníkmi, v ktorých sa vzdelávalo 17 žiakov s mentálnym postihnutím (MP). V špeciálnej triede 1 sa vzdelávalo 9 žiakov s ľahkým stupňom MP a v špeciálnej triede 2 boli vzdelávaní 8 žiaci s ľahkým stupňom MP. Podľa individuálneho vzdelávacieho programu (IVP) sa žiaci špeciálnych tried nevzdelávali.

1. stupeň navštevovali 9 žiaci s MP (1 žiak 2. ročníka, 3 žiaci 3. ročníka a 5 žiakov 4. ročníka). Všetci žiaci 1. stupňa sa vzdelávali podľa variantu A. Z nich žiak 4. ročníka mal diagnostikované viacnásobné postihnutie (MP v kombinácii so zrakovým postihnutím).

Školskí inšpektori skontrolovali stav prijímania žiakov 2. stupňa ZŠ do špeciálnej triedy 2 a ich rovný prístup ku vzdelávaniu. V triede boli zaradení 3 žiaci 5. ročníka, 4 žiaci 8. ročníka a 1 žiak 9. ročníka, z toho 1 žiak 5. ročníka mal viacnásobné postihnutie (MP v kombinácii s poruchami aktivity a pozornosti).

Škola neevidovala žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (MRK).

V škole pracovalo 23 pedagogických zamestnancov, z nich bolo 17 učiteľov, 2 vychovávateľa a 4 pedagogickí asistenti (PA). V špeciálnych triedach v spolupráci s PA zabezpečovali výchovno-vzdelávací proces 2 učiteľky. Špeciálno-pedagogickú intervenciu žiakom so zdravotným znevýhodnením (ZZ) zaradených v inkluzívnom vzdelávaní poskytovala školská špeciálna pedagogička.

Súčasťou školy boli 2 oddelenia školského klubu detí (ŠKD). Žiaci špeciálnych tried do ŠKD neboli prihlásení z dôvodu nezájmu zo strany ich zákonných zástupcov.

Nikto zo žiakov s MP nebol oslobodený od povinnosti dochádzať do školy. Všetci žiaci plnili povinnú školskú dochádzku na území Slovenskej republiky.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Prijímanie žiakov do školy

Predložená dokumentácia žiakov oboch špeciálnych tried obsahovala správy z diagnostického vyšetrenia žiakov, žiadosti zákonných zástupcov o prijatie do školy a o preradenie do špeciálnej triedy, informované súhlasy so vzdelávaním a dôsledkami vzdelávania v špeciálnej triede pre žiakov s MP. Triedne výkazy boli vedené elektronicky s uvedením informácie o mentálnej úrovni žiakov a vzdelávacom variante. Zoznamy žiakov boli zhodné s predloženými zoznamami žiakov jednotlivých špeciálnych tried.

Riaditeľ školy vykonával výkon štátnej správy v 1. stupni v súlade s právnym predpisom. Žiakov do školy prijal na základe písomnej žiadosti ich zákonných zástupcov o prijatie a odporúčania centra poradenstva a prevencie (CPP) na vzdelávanie podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s MP.

Skontrolované správy z odborného diagnostického vyšetrenia žiakov špeciálnych tried obsahovali osobnú anamnézu žiaka, priebeh vyšetrenia, použité metódy vyšetrenia, záver a odporúčané podporné opatrenia pre výchovno-vzdelávací proces. Štátna školská inšpekcia zistila, že všetci žiaci mali CPP diagnostikované MP rôzneho stupňa a odporúčanie na vzdelávanie v špeciálnej základnej škole (ŠZŠ) alebo v špeciálnej triede ZŠ.

Obsah vzdelávania

Škola mala vypracovaný školský vzdelávací program (ŠkVP) s názvom „Škola pre život“. Jeho mottom škola prezentovala, že chce byť školou, v ktorej by každý žiak mohol byť úspešný na ceste k poznaniu. Obsahoval okrem iného zabezpečenie vyučovania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), ktorí sa vzdelávali formou inklúzie – žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ), žiakov zo SZP a žiakov s nadaním. Integrovanou súčasťou ŠkVP bol vzdelávací program pre žiakov s MP so zakomponovaným školským učebným plánom (UP) pre žiakov s ľahkým stupňom MP. ŠkVP obsahoval podmienky a obsah výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom MP vzdelávaných podľa variantu A.

Učebné osnovy (UO) vzdelávacieho variantu A boli rozpracované v rozsahu príslušného vzdelávacieho programu štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s MP.

UP ŠkVP vychádzal z rámcového UP príslušného vzdelávacieho programu. Škola v UP pre žiakov s ľahkým stupňom MP variant A posilnila vyučovanie predmetov slovenský jazyk a literatúra, matematika, informatika, vecné učenie, pracovné vyučovanie a vlastiveda. Uvedené predmety boli vybrané na základe individuálnych potrieb žiakov vyplývajúcich z ich zdravotného znevýhodnenia. Zvolené boli tak, aby podporili ich zručnosti. Poznámky k UP zohľadňovali osobitosti vzdelávania žiakov špeciálnych tried. Obsahovali podrobnosti organizácie vyučovania a zdôvodňovali využitie voliteľných hodín.

Stanovený systém hodnotenia žiakov vychádzal z metodického pokynu na hodnotenie žiakov s MP. Hodnotenie sa realizovalo klasifikáciou vo všetkých predmetoch. Jeho cieľom bolo poskytnúť žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú tému vyučovania, v čom mal nedostatky a aké boli jeho pokroky.

ŠkVP bol prerokovaný v pedagogickej rade a v rade školy a sprístupnený na webovom sídle školy.

Kvalifikačné predpoklady a požiadavky na pedagogických a odborných zamestnancov

Vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v príslušnej kategórii a podkategórii a požiadavky na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca.

Učiteľky špeciálnych tried a školská špeciálna pedagogička spĺňali predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v príslušnej kategórii a podkategórii.

Pedagogickí zamestnanci si dopĺňali a prehľbovali vedomosti absolvovaním aktualizáčného vzdelávania.¹ Okrem spoločných vzdelávacích aktivít každý pedagogický zamestnanec absolvoval aj ďalšie ponúkané webináre a školenia.

Podmienky vzdelávania

Riaditeľ školy vydal školský poriadok, ktorý bol prerokovaný v pedagogickej rade a v rade školy. Obsahoval práva a povinnosti žiakov, ich zákonných zástupcov, popisoval pravidlá vzťahov medzi žiakmi, pedagogickými a ostatnými zamestnancami, podával informácie o prevádzke a vnútornom režime školy vrátane podmienok pre zaistenie bezpečnosti i ochrany zdravia žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím. S obsahom školského poriadku boli žiaci oboznámení na začiatku školského roka prostredníctvom triednych učiteľov a ich zákonní zástupcovia na zasadnutiach združenia rodičov. Samostatnou prílohou školského poriadku bola smernica k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov školy.

Škola bola umiestnená v staršej dvojposchodovej budove s modernejšou prístavbou. Na prízemí hlavnej budovy sa nachádzali šatne pre žiakov, žiacka kuchynka, dielne a kabinety pre 1. stupeň ZŠ. Na 1. a 2. poschodí boli umiestnené učebne pre žiakov 1. - 9. ročníka ZŠ, 2 počítačové učebne, učebňa cudzích jazykov, školská knižnica, kabinety a kancelárie. V prístavbe bola umiestnená telocvičňa s posilňovňou, špeciálne triedy s kuchynkou, 2 samostatné miestnosti pre ŠKD a miestnosti pre základnú umeleckú školu. Všetky priestory školy boli k dispozícii žiakom špeciálnych tried. Tí využívali hlavne telocvičňu, posilňovňu, dielne, počítačové učebne a knižnicu. Vo vonkajšom areáli školy sa nachádzali 3 športové ihriská (multifunkčné, tenisové a asfaltové), detské ihrisko s preliezačkami, ovocný sad a vyvýšené záhony. Škola mala vybudovaný bezbariérový prístup do školy v novej prístavbe. Stravovacie služby žiakom a zamestnancom školy poskytovala materská škola. Triedy a odborné učebne boli vybavené moderným nábytkom, interaktívnymi tabuľami a dataprojektormi.

¹ Syndróm vyhorenia učiteľa - ako tomu predchádzať; Žiaci s poruchami učenia, ADHD, ADD,NKS; Podpora pedagogických a odborných zamestnancov pri realizácii inklúzie prostredníctvom eliminácie stresu a záťažových situácií

Riaditeľ školy a učitelia špeciálnych tried sa vyjadrili, že škola má dostatok edukačných textov a učebných pomôcok pre žiakov s MP, čo potvrdila prehliadka materiálo-technického vybavenia a priestorov školy.

Žiaci špeciálnych tried chodili na krúžok Čarovný štetec a Šikovniček. Spoločne s ostatnými žiakmi školy sa zúčastňovali triednych a školských podujatí².

V škole pracovali so žiakmi so ŠVVP školský podporný tím v zložení školská špeciálna pedagogička, výchovná poradkyňa, pedagogickí asistenti a koordinátor sociálno-patologických javov. Členovia školského podporného tímu sa spoločne s učiteľkami špeciálnych tried podieľali na riešení výchovných problémov žiakov s MP a poradenstve ich zákonným zástupcom.

Výchovná poradkyňa plnila v škole aj funkciu kariérovej poradkyne, pracovala podľa plánu práce. Plnila úlohy školského poradenstva v oblasti výchovy, vzdelávania a profesijnej orientácie žiakov. Poskytovala konzultácie žiakom a ich zákonným zástupcom. Spolupracovala s rodičmi a pedagógmi pri riešení výchovných a vzdelávacích ťažkostí žiakov. Zabezpečovala preventívne programy v spolupráci s koordinátorom sociálno-patologických javov, s odbornými zamestnancami CPP Liptovský Mikuláš. Spolupracovala s vedením školy, s triednymi učiteľmi, s členmi školského podporného tímu.

Školská špeciálna pedagogička poskytovala individuálne alebo skupinové poradenstvo a intervenciu žiakom so ŠVVP, špeciálnopedagogické poradenstvo zákonným zástupcom, pedagogickým zamestnancom; podieľala sa na tvorbe IVP a spracúvala žiadosti na odborné vyšetrenia žiakov v CPP.

Riaditeľ školy charakterizoval spoluprácu s rodičmi všetkých žiakov na dobrej úrovni. Rodičia sa podieľali na príprave celoškolských podujatí, predovšetkým v predvianočnom čase pri príprave celoškolského posedenia a výrobe vianočných dekorácií v rámci tvorivých dielní. Odborných zamestnancov škola nezamestnávala. Odborné služby škole poskytovalo CPP v Liptovskom Mikuláši.

2 ZÁVERY

Riaditeľ školy prijímal žiakov do špeciálnej triedy základnej školy na základe diagnostického vyšetrenia, stanovenia diagnózy MP, odporúčania CPP vzdelávať žiakov v ŠZŠ resp. v špeciálnej triede ZŠ a písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka. Škola vzdelávala 17 žiakov s MP v dvoch špeciálnych triedach. Ani jeden žiak nepochádzal z MRK.

Dokumentácia žiakov obsahovala zákonom stanovené prílohy.

Vedenie školy spĺňalo kvalifikačné predpoklady na činnosť vedúceho pedagogického zamestnanca. Pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v ŠZŠ.

ŠKVP pre žiakov s MP bol vypracovaný v súlade so školským zákonom a v zmysle ustanovení vzdelávacieho programu pre žiakov s ľahkým stupňom MP pre primárne vzdelávanie. Obsahoval osobitosti a podmienky výchovy a vzdelávania žiakov vzdelávacieho variantu A.

² Besedy: O zvieratkách a poľovníkoch; O zvykoch a histórii obce; Pokyny o bezpečnosti, cesta do školy a zo školy; Svetový deň vody; Pátranie po minulosti Rómov

Návštevy múzeí: Východniarska izba; Dom Jána Hálu; Múzeum jasnárstva

Ostatné podujatia: Mikuláš; MDD; Deň matiek; Deň otcov; Výstava jablák; Šarkaniáda; karneval

Školský poriadok upravoval podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany žiakov školy pred diskrimináciou, bol prerokovaný v pedagogickej rade a rade školy a preukázateľným spôsobom boli s ním oboznámení žiaci, ich zákonní zástupcovia a zamestnanci školy. Priestorové podmienky školy boli na primeranej úrovni. Škola mala vlastnú telocvičňu. Žiaci a zamestnanci sa stravovali v blízkej materskej škole. Súčasťou školy boli 2 oddelenia ŠKD, žiaci špeciálnych tried ich nenavštevovali.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program
2. školský poriadok
3. zriaďovacia listina s dodatkami
4. návrhy na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materskej škole, v základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole
5. triedne knihy
6. triedne výkazy
7. zápisnice zo zasadnutia pedagogickej rady
8. zoznamy žiakov
9. doklady o vzdelaní pedagogických a odborných zamestnancov
10. správy zo psychologického vyšetrenia
11. správy zo špeciálnopedagogického vyšetrenia
12. diagnostické správy z odborného vyšetrenia žiakov
13. písomné žiadosti zákonných zástupcov žiakov o prijatie
14. informované súhlasy zákonných zástupcov žiakov
15. rozhodnutia riaditeľa školy
16. plán práce výchovného poradenstva
17. správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti za školský rok 2022/2023
18. súhlas zriaďovateľa školy s prevádzkovaním špeciálnych tried v základnej škole

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovil:

školský inšpektor: PaedDr. Emanuel Difko

Dňa: 20. 03. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

PaedDr. Emanuel Difko

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. František Pitoňák

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 27. 03. 2024 vo Východnej:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina

PaedDr. Emanuel Difko

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. František Pitoňák

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. František Pitoňák, riaditeľ školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Emanuel Difko, školský inšpektor

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti